

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ЗВЕЗДАРА

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	97,2	37	95,4	98,7	3	94,9	97,9	12	95,1
	ТВ	90,9	100	91,8	85,7	124	90,2	88,4	125	90,7
	БУС	100,0	1	91,5	92,5	88	91,2	95,7	60	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	91,7	23	81,6	90,8	64	86,6	91,3	46	85,0
	Сувозачи ПА	91,2	10	78,7	90,2	24	84,3	90,7	14	82,3
	Предње седиште ПА	91,5	10	80,4	90,6	35	85,7	91,0	15	83,9
	Задње седиште ПА	23,1	65	22,6	6,1	139	37,2	14,5	114	32,5
	Возачи ТВ	63,6	74	60,0	28,6	151	66,7	46,5	128	64,9
	Сувозачи ТВ	62,5	43	49,8	30,0	143	57,1	44,4	118	55,2
	Предње седиште ТВ	63,3	68	57,9	29,0	150	64,9	45,9	128	63,1
	Возачи БУС	0,0	145	31,8	0,0	141	38,9	0,0	155	38,1
	Сувозачи БУС	0,0	109	34,2	0,0	114	37,4	0,0	138	37,6
	Предње седиште БУС	0,0	145	32,4	0,0	141	38,6	0,0	155	38,0
	Заштитни системи за децу	83,8	39	65,6	78,8	57	71,7	81,4	46	69,9
Заштитни системи – сви у ПА	Сигурносни појас	75,0	22	46,3	45,5	98	49,0	60,0	54	49,3
	Укупно – деца	79,7	22	56,0	62,1	78	60,4	71,1	48	59,6
	Укупно – деца	86,8	7	75,2	83,9	61	80,3	85,4	21	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	93,9	36	59,6	100,0	1	63,7	96,6	14	61,6
	Путници на mopедима	100,0	1	58,6	100,0	1	62,9	100,0	1	60,8
	Возачи и путници на mopедима	95,0	36	59,4	100,0	1	63,5	97,3	13	61,4
	Возачи мотоцикала	100,0	1	87,4	100,0	1	90,7	100,0	1	89,2
	Путници на мотоциклима	100,0	1	86,4	100,0	1	89,7	100,0	1	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	100,0	1	87,2	100,0	1	90,5	100,0	1	88,8
	Mопедиста и мотоциклиста	97,0	19	73,6	100,0	1	77,3	98,3	10	76,3
	Бициклисти	13,3	27	5,4	14,7	35	6,3	14,1	28	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	74,3	76	80,3	N/A	N/A	N/A	74,3	76	80,3
	% прелазака на ОПП	86,8	29	70,6	N/A	N/A	N/A	86,8	29	70,6
	% исправних прелазака	80,6	57	74,3	N/A	N/A	N/A	80,6	57	74,3
	% исправних прелазака деце	58,0	137	77,1	N/A	N/A	N/A	58,0	137	77,1
	% прелазака без ометања	98,7	24	94,8	N/A	N/A	N/A	98,7	24	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

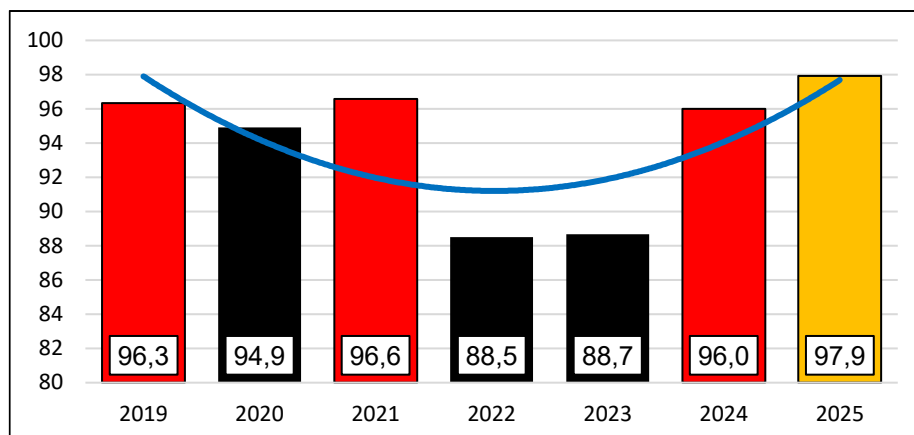
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

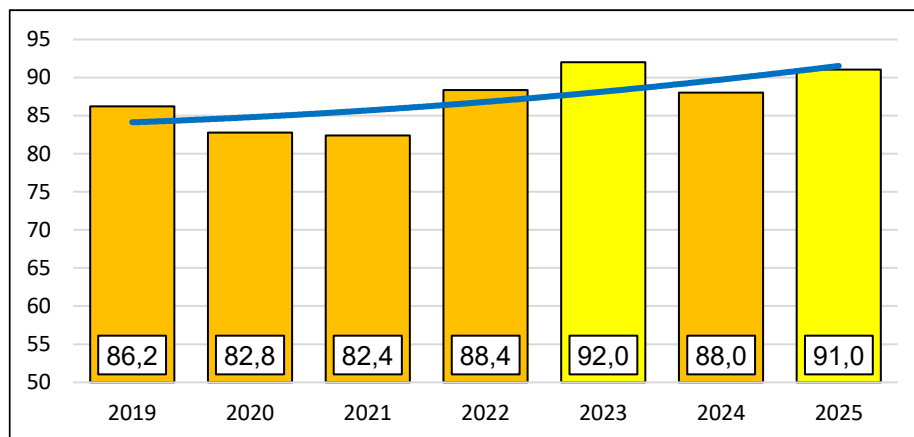
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

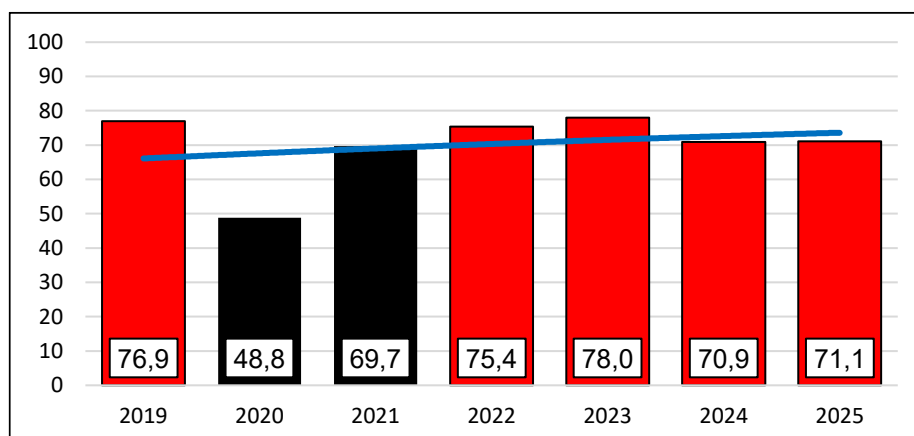
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

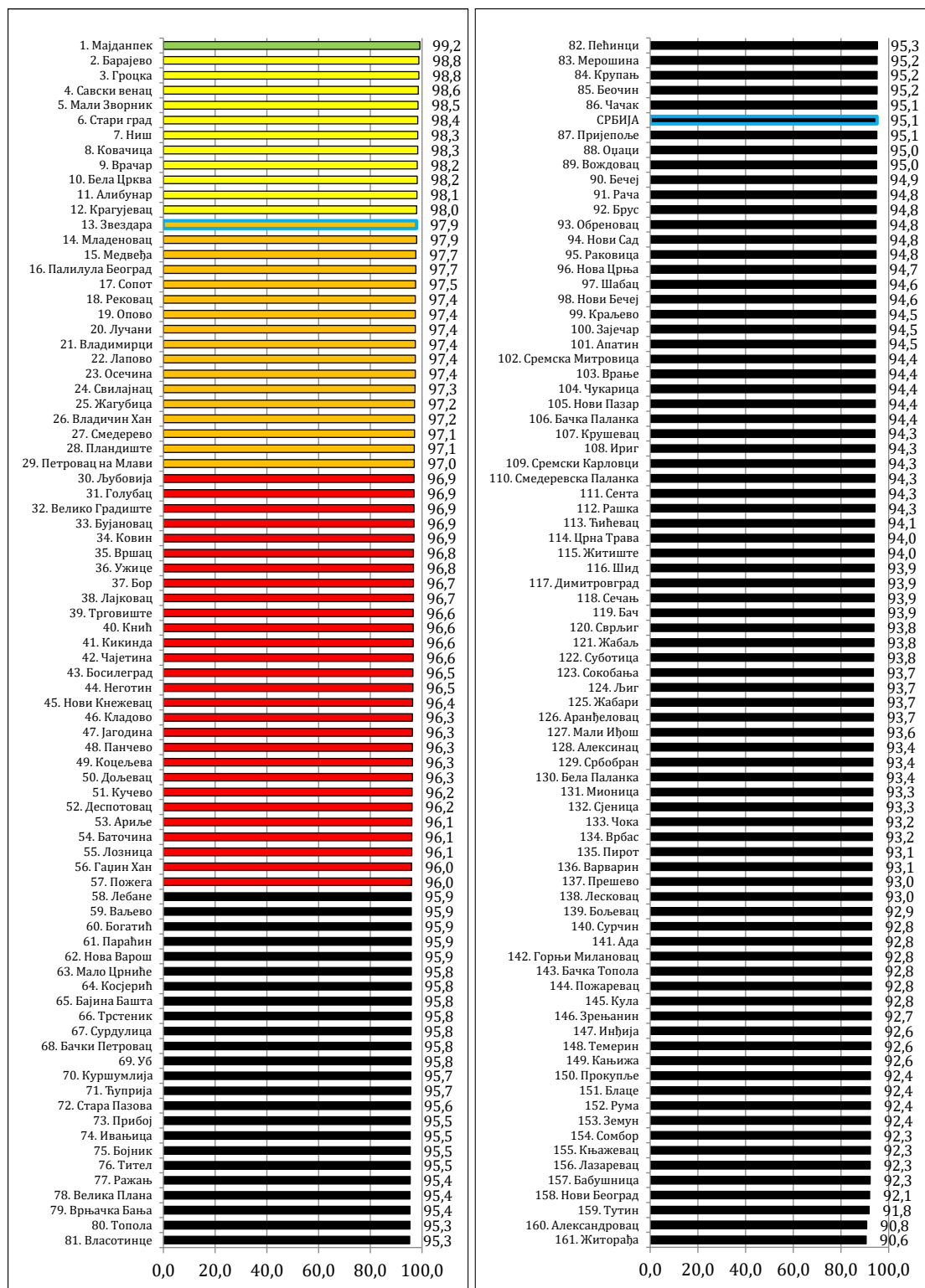
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

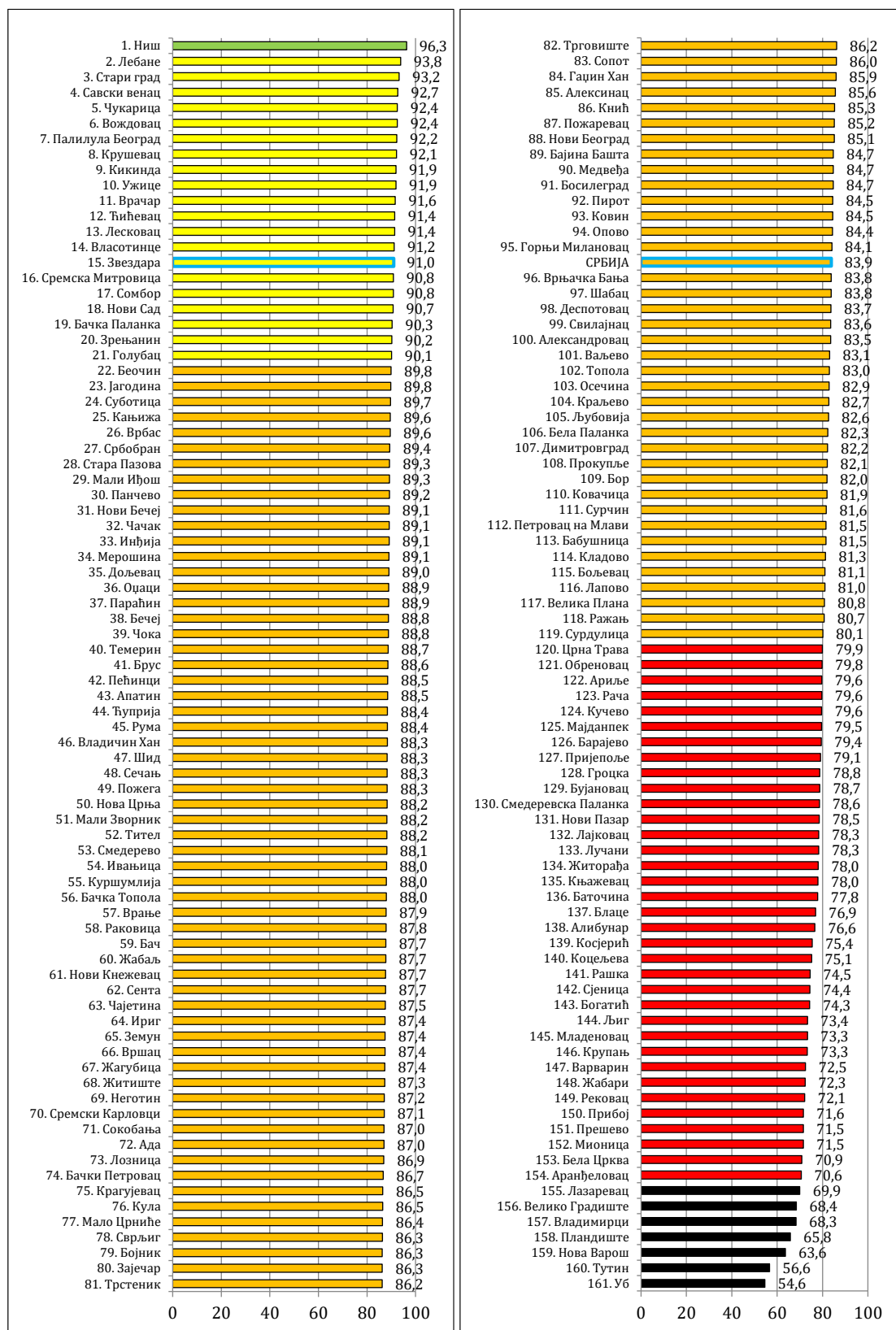
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

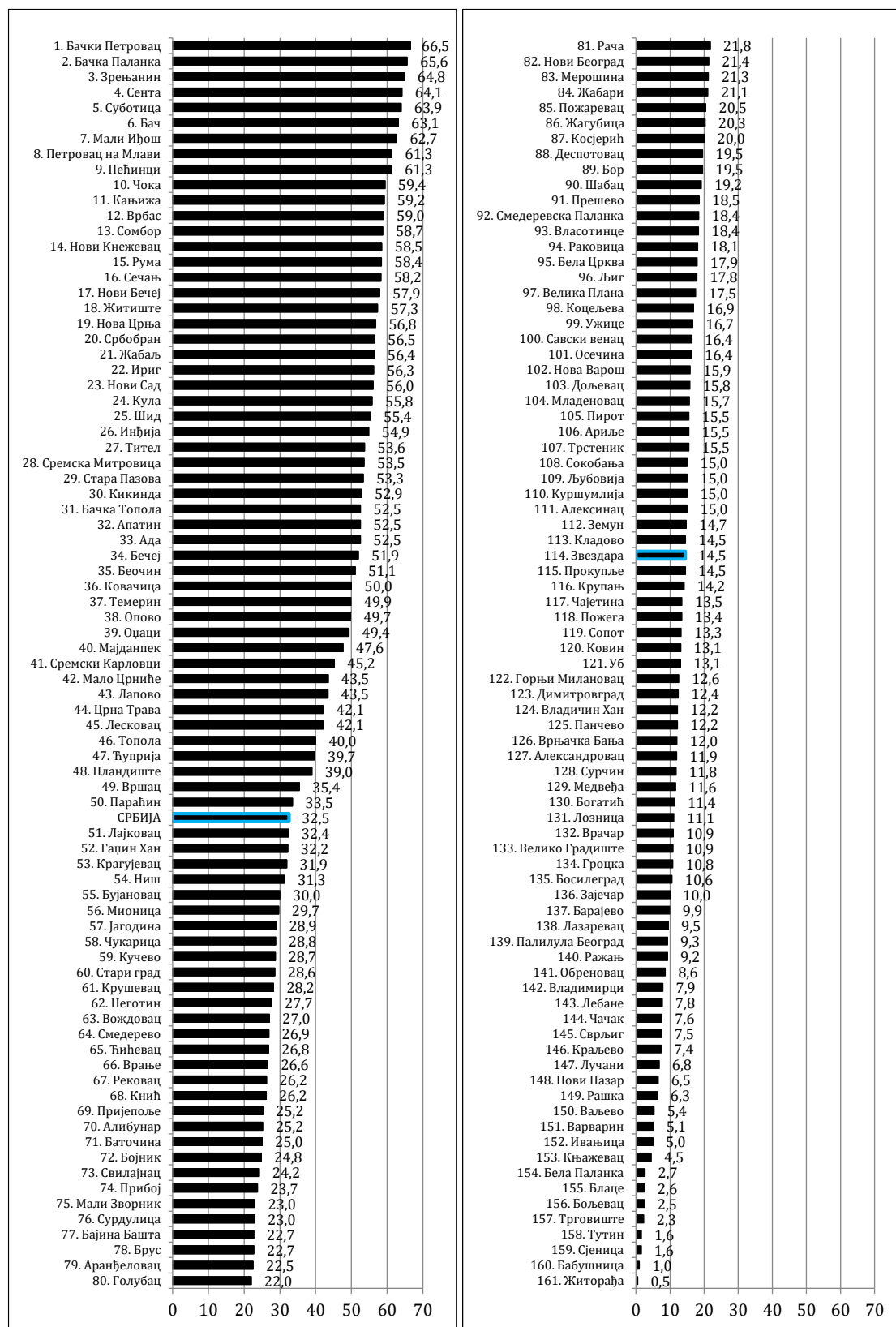
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

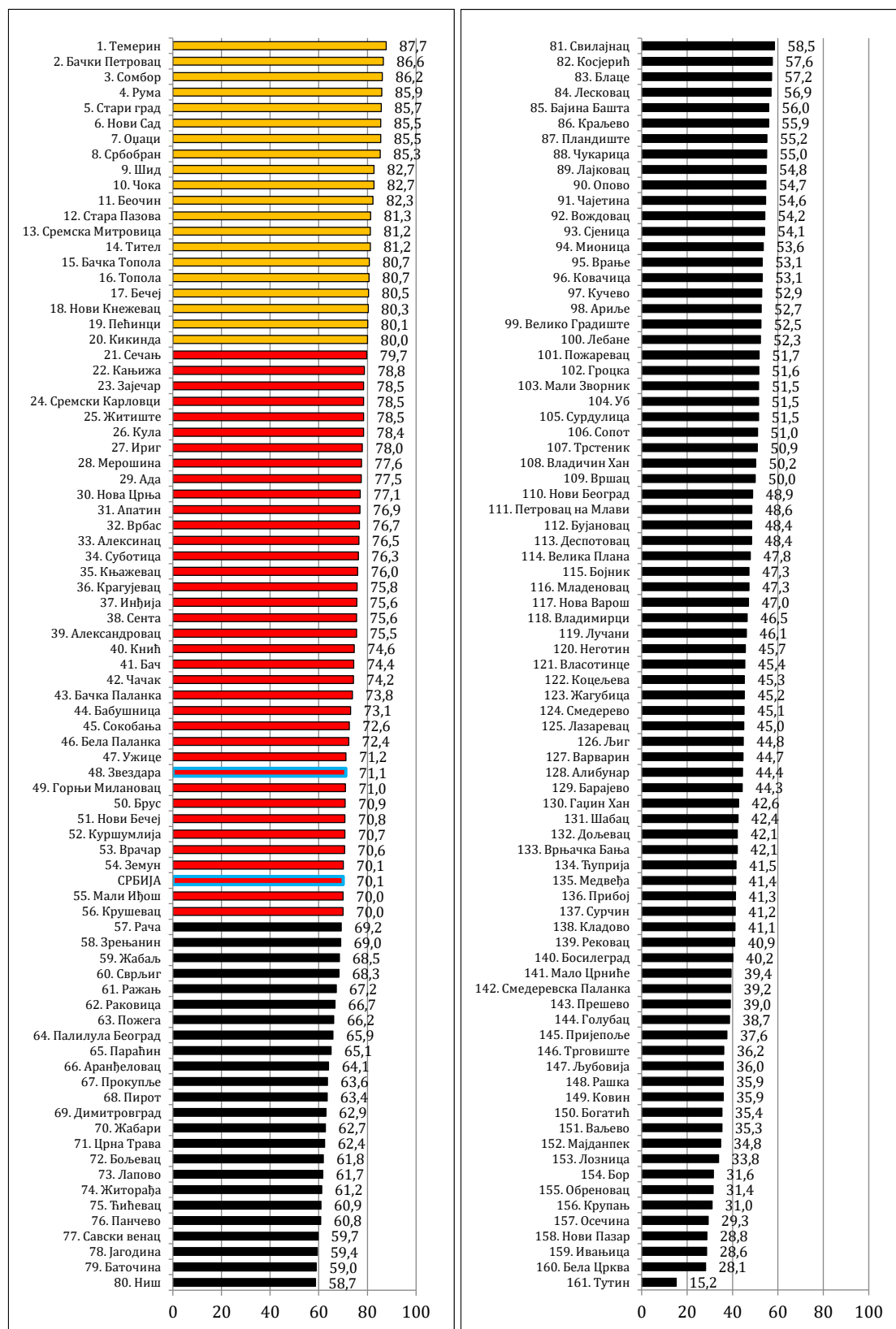
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

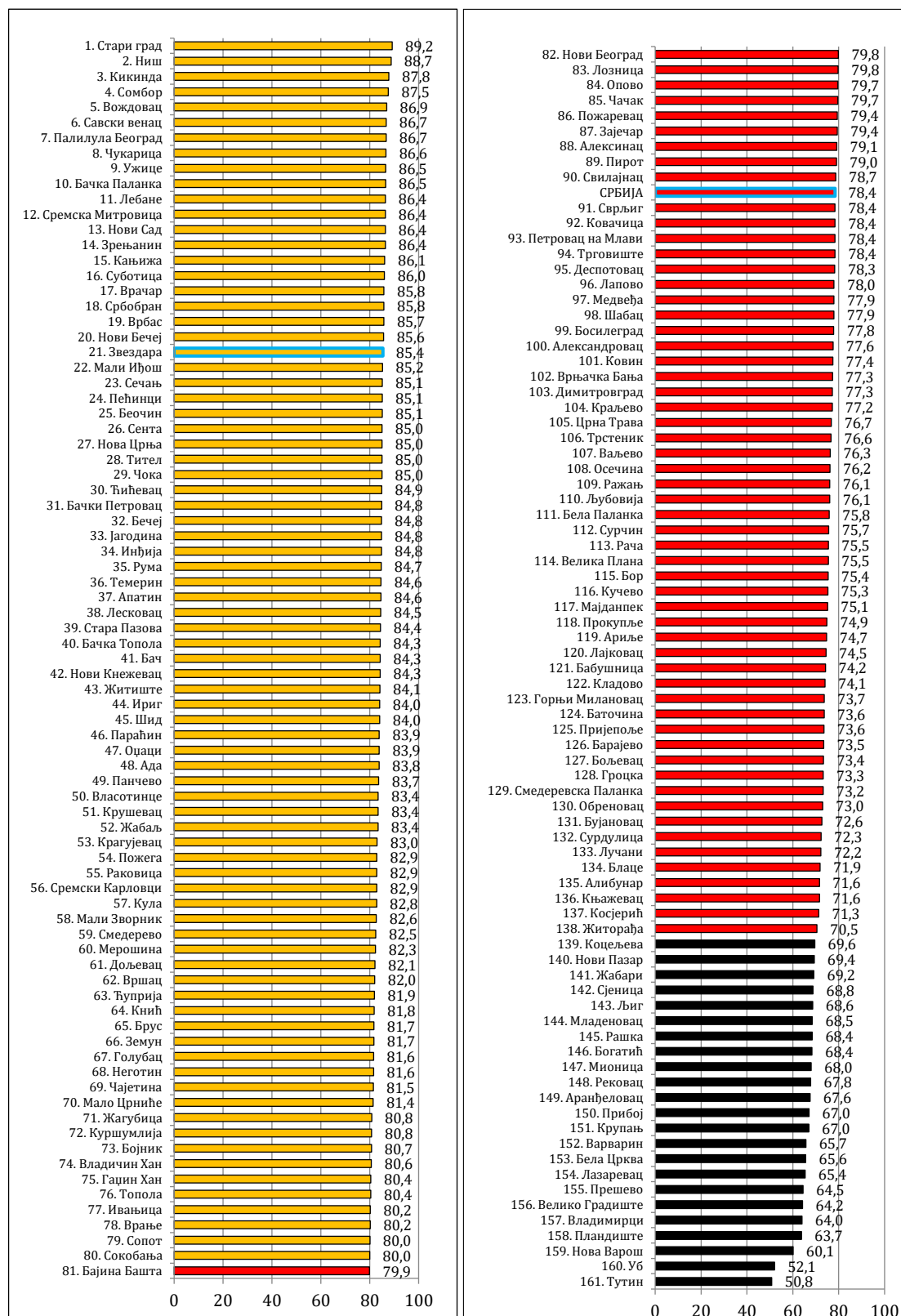
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

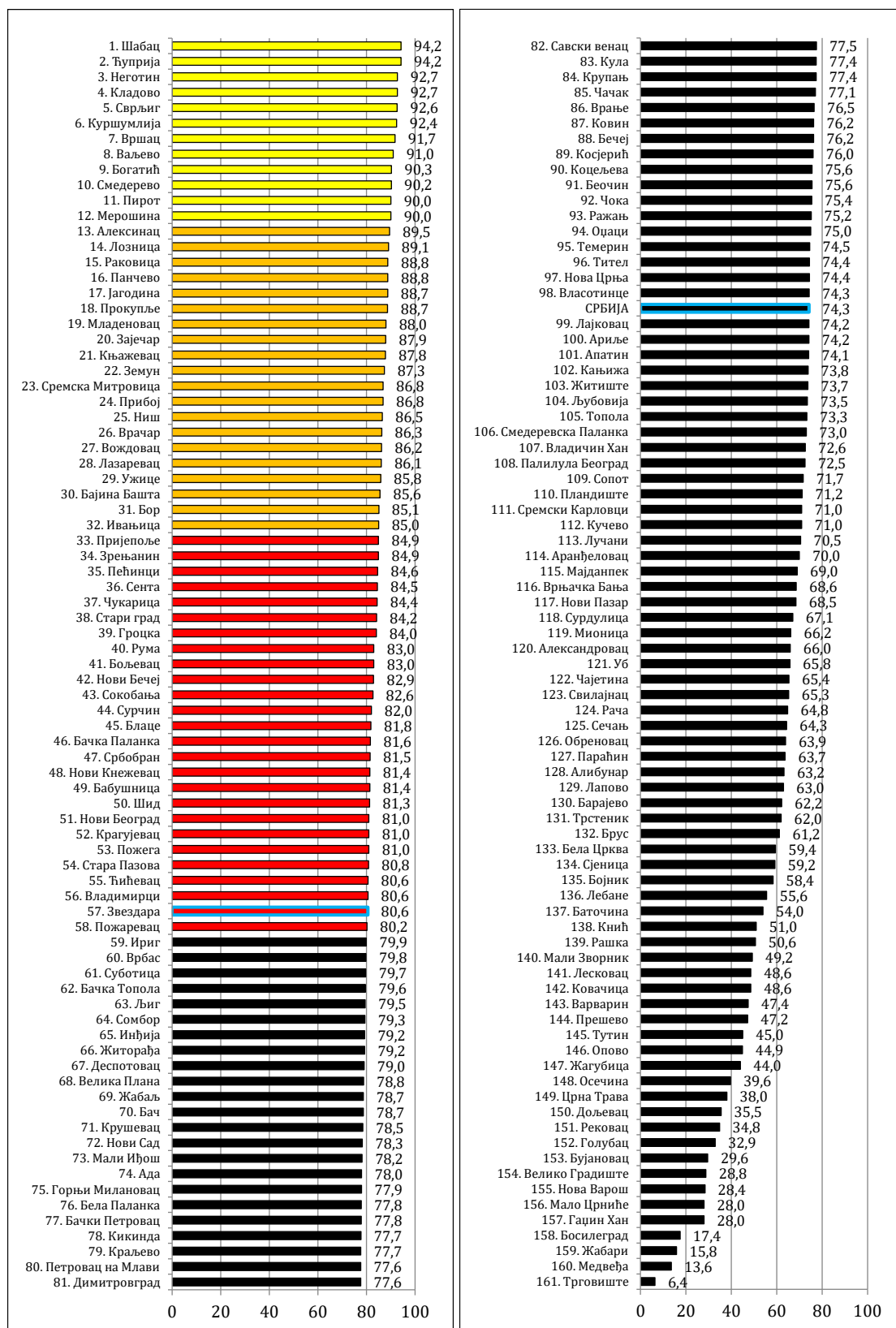
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и семафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Веома низак ниво употребе сигурносног појаса у теретним возилима на свим позицијама.** Вредности за возаче ТВ (46,5%), сувозаче ТВ (44,4%) и предња седишта ТВ (45,9%) значајно су испод просека Републике Србије. Ово представља озбиљан и системски ризик, јер је употреба појаса код ове категорије возила кључна због масе возила и тежих последица незгода.
- **Изузетно низак ниво употребе сигурносног појаса у аутобусима.** У насељу, ван насеља и укупно – вредности су 0% за све позиције (возачи, сувозачи и предња седишта БУС), што представља један од најкритичнијих показатеља. Ова ситуација указује на практично непостојање заштите путника и посада аутобуса.
- **Низак ниво употребе дечијих заштитних система ван насеља.** Употреба дечијих седишта ван насеља (78,8%) и дечијег појаса (45,5%) знатно је испод националног просека, а укупна вредност система за децу (62,1%) показује да су најмлађи учесници саобраћаја недовољно заштићени ван урбаних зона.
- **Сигурносни појас на задњем седишту путничких аутомобила.** Иако је употреба појаса на предњим позицијама веома добра, задње седиште има вредност од 14,5%, што је тек половина националног просека (32,5%). Ово је хроничан проблем на нивоу државе, али овде посебно изражен.
- **Понашање пешака – преласци ван зоне ометања и поштовање ОПП.** Вредности су веома високе (нпр. % прелазака без ометања 98,7% и преласци на ОПП 86,8%), али индикатор исправних прелазака деце (58,0%) указује да је код деце и даље присутан проблем погрешних образаца понашања, што изискује циљане интервенције.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.